

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul nr. 5b: Isus – Marele Preot pentru slăbiciunile noastre (Evrei 4.14-6.20)

Împărțirea

Partea A: Persoana cea mai bună (Evrei 1.1-7.28)

1. Isus, Fiul lui Dumnezeu, mai sublim decât îngerii (Evrei 1.1-14)
Intercalare: Mântuirea mai mare, lucrată prin Fiul (Evrei 2.1-4)
2. Isus, Fiul Omului, dar mai mare decât omul (Evrei 2.5-18)
3. Isus, Fiu peste casa lui Dumnezeu, dar mai mare decât Moise (Evrei 3.1-6)
Intercalare: Isus este mai mare și decât Iosua (Evrei 3.7-4.13)
4. Isus ca Mare Preot pentru slăbiciunile noastre este mai mare decât Aaron (Evrei 4.14-5.10)
 - 4.1 Tronul harului (Evrei 4.14-16)
 - 4.2 Isus este mai mare decât Aaron (Evrei 5.1-10)
Intercalare: Realitatea mai bună și legată cu mântuirea (Evrei 5.11-6.20)
1. Lipsa de maturitate spirituală (Evrei 5.11-14)
2. Mergerea înainte spre desăvârșire (Evrei 6.1-8)
3. Făgăduința și jurământul lui Dumnezeu (Evrei 6.9-20)

==> Teme

1. Citiți mai întâi întreg pasajul! Căutați să aflați exact expunerea de idei a scriitorului și scoateți în evidență temele principale ale fiecărui pasaj.
2. Încercați folosindu-vă și de ajutorul studiilor anterioare să explicați ce vrea să se spună în Evrei 4.14-16 prin „slăbiciuni”!
3. Alcătuiți o privire generală referitoare la concordanțele și diferențele funcției de Mare Preot a lui Hristos și a lui Aaron pe baza textului din Evrei 5.1-10!
4. Citiți Geneza 14 și Psalmul 110, ce se spune despre Melhisedec! Încercați să înțelegeți importanța faptului că Hristos este Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec!
5. Ce vrea să se spună prin „elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu” și „cuvântul începutului lui Hristos” din Evrei 5.12 și Evrei 6.1?
6. Care sunt însușirile creșterii spirituale și ale maturității spirituale în Evrei 5.11-6.3?
7. Încercați să descrieți cât se poate de exact despre care oameni este vorba în Evrei 6.4-6, prezentați sub diverse descrieri?
8. Care este conținutul făgăduințelor în Evrei 6.12-17?
9. Ce vrea să se spună în Evrei 6.19 prin ancoră, care pătrunde în partea dinapoia perdelei?
10. Care sunt lucrurile pozitive și negative ale cititorilor pe care le întâlnim în întreg pasajul?

Intercalare: realitatea mai bună și legată cu mântuirea (Evrei 5.11-6.20)

1 Lipsă de maturitate spirituală (Evrei 5.11-14)

11. ... despre care ¹ avem multe de spus și greu de explicat în vorbire, pentru că v-ați făcut greoi la auzire. **12.** Pentru că, deși de mult trebuia să fiți învățatori, aveți din nou nevoie ca cineva să vă învețe care sunt elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte și nu de hrană tare. **13.** Pentru că oricine folosește lapte ² este fără experiență în cuvântul dreptății, pentru că este prunc ^a; **14.** iar hrana tare este pentru cei maturi, care, prin obișnuință, au simțurile deprinse să deosebească ^b binele și răul.

Observații

¹. sau „el”, sau „asupra acestui lucru”.

². vezi remarca la Evrei 2.4 și compară cu Evrei 6.4.

^a. 1 Corinteni 1.1-3; 1 Petru 2.2

^b. Romani 16.19

Comentariu

Scriitorul întrerupe din nou expunerile sale și anume cu privire la starea spirituală a creștinilor evrei. Intercalarea se extinde până la sfârșitul capitolului 6; începutul capitolului 7 continuă tema întreruptă în Evrei 5.10. Se constată și o continuare de la Evrei 6.19,20, deoarece acolo scriitorul revine la tema „Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec”. În intercalare scriitorul începe să spună cât de greu este pentru el să trateze această temă. Aceasta nu este din cauza lipsei de inteligență a cititorilor sau a felului lor de gândire dușmănos, respectiv lumesc, ci în ținerea cu tărie la vechile forme religioase ale iudaismului. Aceasta i-a împiedicat să crească practic în adevărul lui Dumnezeu, așa cum acesta a fost descoperit acum în creștinism; și aceasta în ciuda faptului că de multă vreme veniseră la credință. Prin aceasta ei erau carnali și pământești și nu posedau capacitate de diferențiere spirituală (versetul 14). Ei voiau desigur să țină cu tărie la ceea ce Hristos a învățat pe pământ – învățământ care era strâns legat cu iudaismul și Împărăția – însă învățătura despre un Hristos glorificat în cer a avut ecou mic la ei. De aceea ei nu au înțeles adevărata lor poziție creștină – și prin aceasta nu au avut înțelegere corectă a descoperirilor lui Dumnezeu, care stăteau în legătură cu cuvintele lui Hristos, pe care El le-a rostit pe pământ.

Deci aici avem a face cu două descoperiri:

Cuvântul legat cu Hristos pe pământ („lapte”):

- „Elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu” (Evrei 5.12)
- „Cuvântul despre începutul lui Hristos” (Evrei 6.1);

Cuvântul legat cu Hristos în cer („hrană tare”):

- „Cuvântul dreptății” (Evrei 5.13);
- „Desăvârșire” (Evrei 6.1).

Deci cititorii aveau nevoie încă de următoarele:

- O instruire nouă referitoare la cuvântul lui Hristos pe pământ („Cuvântul despre începutul lui Hristos”);
- Apoi învățământ despre o temă nouă: desăvârșirea. Aceasta este poziția lui Hristos în cer ca Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec.

Acum este ușor de urmărit expunerea scriitorului:

El dorește cu plăcere să se preocupe mai îndeaproape cu poziția și lucrarea lui Hristos în cer ca Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec (Evrei 5.11); însă cititorii au rămas foarte mult în urmă spiritual în privința aceasta:

- Ei s-au făcut greoi la auzire (versetul 11);
- Ei trebuiau de mult să fie învățători, dar au căzut din nou la nivelul de elevi (versetul 12);
- Ei au din nou nevoie de instruiri referitoare la Hristos pe pământ (versetul 12);
- Ei au devenit asemenea copiilor mici, care nu pot suporta hrana tare, ci numai lapte (versetele 12,13);
- Ei sunt fără experiență cu privire la cuvântul despre dreptate (versetul 13);
- Ei trebuie să crească prin învățatură:
 - Învățătură în cuvânt despre Hristos pe pământ;
 - Experiență în cuvântul dreptății (despre Hristos în cer);
 - Exercițiu prin obișnuirea în a diferenția între bine și rău.

Dacă cititorii vor învăța să înțeleagă poziția lui Hristos în cer și prin aceasta și propria lor poziție creștină, atunci ei vor dobândi capacitatea de diferențiere morală. Prin aceasta ei ar învăța să meargă pe drumul corect între ținerea strâns legalistă la rânduielele iudaice și agățarea cu tărie de ceea ce Domnul a spus pe pământ. Acesta este drumul prin pustiu, călătoria spre gloria cerească, unde Hristos Se află acum ca și Căpetenie și Împlinitor. Acesta este drumul cel bun.

Versetul 11: scriitorul voia evident să continue cu tema referitoare la funcția cerească de Mare Preot a lui Hristos. Însă aceasta are sens numai dacă la cititori este o atitudine corespunzătoare de gândire spirituală, pentru ca ei să poată înțelege învățăturile care urmează. De aceea scriitorul întrerupe acum dezbaterile sale, pentru a conduce pe cititori mai întâi la o înțelegere spirituală.

Despre care: aceasta se poate referi direct la Melhisedec. Dar se poate argumenta că în cele ce urmează scriitorul nu spune multe despre Melhisedec, așa că în acest caz expresia se referă la Hristos. Dar se mai poate traduce și „asupra acestui lucru”. În acest caz s-ar referi la funcția de mare Preot a lui Hristos.

Devenit greoi la auzire: ceea ce scriitorul voia să spună despre funcția de Mare Preot a lui Hristos era „greu de exprimat în cuvinte”; nu pentru că el era un învățător rău și nici pentru că chestiunea însăși era complicată, ci pentru că elevii au devenit așa de „greoi” în auzire. Desigur prin aceasta este vorba de auzirea lor spirituală. Cauza nu era că ei erau elevi proști, ci pentru că

erau leneși spiritual. Mai rău chiar, ei au devenit așa. În timpul de început după convertirea lor ei nu au fost așa de greoi la auzire. Ei au început să facă progrese spirituale. Însă împrejurările i-au împiedicat în creșterea lor spirituală. Ei nu s-au folosit suficient de puterea spirituală care le stătea la dispoziție, ca să se împotrivescă obstacolelor. În loc să crească mai departe, au alunecat din nou pe un nivel inferior. Deci ei nu erau rămași în urmă, ci au căzut înapoi. Ei nu mai erau în prospețimea spirituală a timpului de început, a dragostei dintâi (cea mai mare) (compară cu Apocalipsa 2.4). Ei au devenit căldicei (compară cu Apocalipsa 3.16).

Versetul 12: pentru că de mult trebuia să fiți învățători: potrivit timpului scurs începând de la convertirea lor, cititorii ar fi trebuit să dovedească o creștere așa de intensă, că în mod real s-ar fi putut aștepta ca ei înșiși să se arate ca învățători ai adevărului creștin. Odiñoară în școlile noastre se obișnuia ca elevii care voiau să devină învățători, după clasa a șasea rămâneau la învățătorul lor, pentru ca să fie folosiți în învățământ. Astfel ei ca de la sine au devenit învățători din elevi. Însă la evrei a fost altfel. Ei erau ca elevii care în clasa a patra sau a cincea erau așa de slabi, că au trebuit să meargă în clasa întâi sau a doua, ca să învețe din nou primele principii ale materiei de predare. În timpul în care ei ar fi putut fi elevi în clasele superioare, ei stăteau încă în clasele inferioare. Scriitorul le predă din nou materia de predare în clasele cele mai mici.

Elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu: materia de predare în clasele mici este învățătura elementară. Cuvântul „elemente” (stoicheia) poate însemna „parte elementară”, „materia de bază” a lumii (2 Petru 3.10,12); la vechii greci acestea erau focul, apa și aerul. În Galateni 4.3,9 „elementele lumii” sunt personificate aproape ca puteri rele, care țineau în robie atât pe necredincioșii iudei cât și pe cei păgâni. Bauer traduce cu „duhuri elementare”. Cu acestea se poate aduce în legătură și expresia „elementele lumii” din Coloseni 2.8 (influențele rele elementare, care au origine și natură demonică). În versetul nostru cuvântul „elemente” are înțelesul simplu de „principii”. Cititorii trebuiau să învețe din nou principiile elementare ale „începutului cuvintelor lui Dumnezeu”. Expresia aceasta este clarificată în Evrei 6.1 prin parafrazarea „cuvântul despre începutul lui Hristos”. Aici nu este vorba (numai) de începutul cuvintelor lui Dumnezeu în Vechiul Testament, ci de începutul cuvintelor Sale, așa cum El le-a prezentat prin Hristos. Deoarece este vorba de „începutul” cuvintelor lui Dumnezeu în Hristos, aceasta este foarte important. Aceasta arată că este vorba de cuvintele lui Dumnezeu despre Hristos și prin Hristos pe pământ. Dumnezeu ne-a vorbit la sfârșitul acestor zile „în Fiul” (Evrei 1.1), aceasta înseamnă atunci când Fiul lui Dumnezeu era pe pământ: „... o mântuire așa de mare ... începând să fie vestită de Domnul, ne-a fost adevărată de cei care au auzit-o” (Evrei 2.3). Acesta este cuvântul pe care evreii l-au auzit și prin care ei au venit la credință. Însă acesta era cuvântul lui Hristos pe pământ. Dar și martorii Lui au repetat acest cuvânt, pe care l-au văzut în însușirile lui mari. Cuvântul acesta trebuia să se lege foarte strâns de iudaism. Evrei 1.1 confirmă de asemenea, că deși vorbirea Fiului lui Dumnezeu era desigur o vorbire cu totul nouă, ea continua vorbirea profeților, dar totodată o încheia, încununând-o. Hristos era împlinirea minunată a profețiilor despre Mesia suferind și biruitor. Aceasta a vestit-o El Însuși, mesagerii Lui au repetat-o. Dar nu a făcut Domnul Isus Însuși aluzie, că El pe pământ nu a putut prezenta adevărul deplin? „Am încă multe să vă spun, dar nu le puteți purta acum. Dar, când va veni Acela, Duhul adevărului, El vă va călăuzi în tot adevărul; ...” (Ioan 16.12,13). Deci Domnul vestește categoric că după glorificarea Lui și după venirea Duhului Sfânt vor fi prezentate și alte

adevăruri cu totul noi. Aceste adevăruri nu puteau fi înțelese atunci de ucenici, nu numai pentru că ei nu posedau pe Duhul Sfânt, ci pentru că adevărurile noi vor sta în legătură cu Hristos înălțat la cer și glorificat. Aceasta o arată clar contextul din Ioan 16. În cadrul acestor adevăruri ne gândim desigur în primul rând la învățătura despre Hristos și Adunare (Biserică), Capul și trupul; dar noi trebuie să ne gândim și la epistola către Evrei: funcția cerească de Mare Preot a lui Hristos. Cititorii nu erau familiarizați cu aceasta. Ei au văzut în Hristos pe pământ lucruri mari și prin martorii Lui au auzit lucruri mari despre El. Dar chiar și acestea erau confuze. Ei nu erau maturizați în adevărata lor poziție creștină. Aceasta conținea nu numai o urmare a unui Hristos pe pământ, ci și o cunoaștere a lui Hristos în cer, o conștientizare a faptului de a fi pe un drum spre patria cerească, spre glorie, acolo unde este Hristos acum. Și în afară de aceasta, privilegiul de a avea voie de a te apropia de Dumnezeu în Sfânta Sfințelor cerească.

Lapte ... nu hrană tare: deci laptele este cuvântul despre Hristos pe pământ; hrana tare este cuvântul despre Hristos în cer. Nenumărați creștini trăiesc și astăzi exclusiv hrănindu-se cu acest lapte. Ei Îl urmează pe Hristos, care era aici pe pământ. Ei cunosc cuvântul pe care El l-a rostit aici pe pământ (de exemplu predica de pe munte). Dar ce înseamnă poziția cerească actuală a lui Hristos pentru poziția lor creștină, ei nu au nici o cunoaștere. Și tocmai prin aceasta ei pierd treptat și gustul pentru lapte. Imaginea laptelui și a hranei tari o găsim de mai multe ori în Noul Testament, de exemplu în 1 Corinteni 3.1-3. Diferența constă în aceea, că corintenii nu au căzut înapoi la hrănirea cu lapte, ci erau încă în stadiul consumării de lapte. A doua diferență constă în aceea, că credincioșii evrei erau carnali, deoarece erau încă împotmoliți în religia omenească a iudaismului. Corintenii erau carnali deoarece ei erau încă legați de filozofia omenească a păgânismului. La credincioșii din Colose erau ambele probleme (Coloseni 2.8,16). În 1 Petru 2.1,2 se folosește de asemenea vorbirea simbolică despre lapte. După părerea mea această epistolă este adresată de asemenea creștinilor iudei, care aveau a face cu probleme asemănătoare cu cele ale evreilor.

Versetul 13: cuvântul dreptății: imaginea laptelui și a hranei tari este explicată aici mai îndeaproape. Se explică că hrana tare este „cuvântul dreptății”. Cine este încă în stadiul de lapte, acela nu este apt pentru cuvântul acesta. Cei maturi folosesc și ei uneori lapte. Însă expresia „oricine folosește lapte” se referă aici la aceia care încă nu pot mânca altceva. Ei nu au nici o experiență în cuvântul dreptății. Conform unor comentatori (între alții Großheide) expresia aceasta înseamnă „cercetare (logos) în dreptate”, înțelegerea a ceea ce este drept și nedrept. Compară și cu versetul 14: capacitate de discernământ atât cu privire la bine cât și cu privire la rău. Copilul mic, care are nevoie încă de lapte, nu are încă această capacitate de discernământ. Ce înseamnă „cercetare în dreptate”? Noi putem desigur lega această dreptate cu dreptatea lui Hristos glorificat în cer. El a făcut în chip desăvârșit lucrarea, a revelat în chip desăvârșit dreptatea lui Dumnezeu. Această dreptate a lui Dumnezeu l-a dat lui Hristos locul meritat în cea mai mare glorie (Ioan 16.10). Prin poziția cerească a lui Hristos în glorie s-a clarificat în chip desăvârșit întrebarea referitoare la bine și rău (compară cu „Cuvântul bun al lui Dumnezeu” din Evrei 6.5 și comentariul corespunzător). Sunt cei maturi care acum au căpătat înțelegere cu privire la ce este bine și ce este rău (versetul 14).

Fără experiență (minor): imaginea unui copil este folosită în Noul Testament sub diverse forme: de exemplu ca să arate simplitatea și lipsa de revendicări a copilului (Matei 18.3) sau să descrie prima fază a creșterii creștine (1 Ioan 2.13,18-27). Folosirea imaginii aici se aseamănă cu folosirea ei în 1 Ioan, există însă o diferență. Expresia „fără experiență [minor]” (nepios) o găsim și în Galateni 4.1-7. Acolo are aproximativ același înțeles ca aici. Cu această expresie acolo se descrie etapa spirituală a iudaismului înainte de venirea lui Hristos (compară și cu Galateni 3.21-29), în timp ce maturizarea începe cu adevărul deplin, așa cum el a fost revelat acum în Hristos. Și în Evrei 5, copilul mic este unul care ține cu tărie la iudaism fără să crească în poziția creștină. Într-adevăr aici nu se referă la un credincios dinainte de cruce, așa cum este în Galateni 4.1,2, ci la un creștin; însă la un creștin care ține cu tărie la iudaism și nu ajunge mai departe decât la cuvântul Domnului pe pământ, care s-a legat foarte strâns de iudaism (compară cu Evrei 6.1-3). Cel matur a crescut și a trecut peste această etapă. El înțelege cuvântul despre Hristos glorificat în cer. El înțelege și practică propria poziție creștină pe pământ în concordanță cu poziția lui Hristos în cer: el trăiește ca cetățean al cerului!

Versetul 14: matur: pentru cuvântul acesta în limba greacă este același cuvânt ca și cel pentru „desăvârșit”, pe care l-am tratat deja detaliat în Evrei 2.10 și Evrei 5.9 (unde se întâlnește ca verb). Sub o altă formă îl vom regăsi direct în Evrei 6.1, unde este vorba de „creștere deplină”. Creștinii credincioși sunt denumiți în Noul Testament în contexte total diferite ca fiind desăvârșiți:

Desăvârșirea principială: aceasta constă în aceea că păcatele au fost iertate și credincioșii au fost sfințiți o dată pentru totdeauna, au fost făcuți potriviți pentru gloria cerească (Evrei 10.14); deci această desăvârșire o posedă fiecare credincios începând din momentul când el a găsit pacea cu Dumnezeu;

Desăvârșirea definitivă și viitoare în cer: aceasta va fi partea credinciosului atunci când va fi primit trupul de înviere. Atunci nimic din păcat sau din carne nu se va mai lipi de el. Atunci el va fi îmbrăcat cu gloria lui Hristos (Filipeni 3.12; Evrei 11.40);

Desăvârșirea practică pe pământ: această desăvârșire este rezultatul final al creșterii spirituale: „maturitatea”. Ea nu înseamnă fără păcat (1 Ioan 1.8), căci noi vom avea în noi carnea până la sfârșitul drumului nostru pe pământ. Însă maturitatea înseamnă de exemplu:

- Urmarea optimă a lui Dumnezeu Tatăl (Matei 5.48);
- Îndepărtarea lăuntrică tot mai mult de lucrurile pământești și posedarea unei comori cerești (Matei 19.21);
- Un fel de gândire spirituală, care are ochi pentru „înțelepciunea lui Dumnezeu tainică”, pentru ceea ce este pregătit acelora care Îl iubesc (1 Corinteni 2.6-9; compară cu Evrei 3.1-3);
- Ajungerea la „unitatea credinței și a cunoștinței depline a Fiului lui Dumnezeu, la starea de om matur, la măsura plinătății lui Hristos” (Efeseni 4.13) (după părerea mea aceasta are loc nu în cer, ci aici pe pământ);
- Să fii orientat spre premiul chemării cerești a lui Dumnezeu în Hristos Isus (Filipeni 3.14);

- Să fi învățat în toată înțelepciunea: Hristos, în care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunoașterii (Coloseni 1.28; compară cu Evrei 2.3; 4.12);
- Să înțelegi și să glorifici însemnătatea funcției de Mare Preot a lui Hristos în cer (Evrei 5.14).

Dacă studiem aceste pasaje în contextul lor, descoperim că toate au a face cu cerul și (după cruce) toate stau în legătură cu poziția lui Hristos ca fiind glorificat în cer. Nu ne putem ocupa aici cu ele. Dar și versetul nostru îl vom înțelege corect numai dacă vom avea întotdeauna înaintea ochilor faptul că afirmațiile scriitorului constituie o legătură cu Evrei 5.10 și Evrei 6.19,20.

Simțuri deprinse prin obișnuință: maturitatea este rezultatul creșterii, al dezvoltării; ea nu este posibilă fără deprindere și exercițiu. În cadrul creșterii spirituale simțurile sunt experimentate. Cuvântul „simț” are aici înțelesul de „capacitatea de constatare” sau „capacitatea de discernere” sau „capacitatea de trăire”. Cuvântul grecesc se întâlnește numai aici; este însă înrudit cu cuvântul „înțelegere” din Filipeni 1.9, care poate însemna și „experiență” și „sentiment”.

Să deosebească binele și răul: ești uimit să întâlnești aici această însușire a maturității spirituale. Ne-am fi așteptat probabil mai degrabă la ceva de felul „să cunoști funcția de Mare Preot a lui Hristos”. Însă scriitorul accentuează aici că nu este vorba de o înțelegere teoretică corectă a unei anumite învățături, ci de o învățătură cu consecințe practice enorm de mari. Cititorii înșiși erau dovada că necunoașterea adevărului deplin despre Hristos conduce la scufundare, că din punct de vedere spiritual se cade înapoi în stadiul unui copil fără pricepere, minor, care nu poate diferenția între dreptate și nedreptate, respectiv între bine și rău (versetul 13) și astfel cade mereu în rău. Din 1 Corinteni 2.6 învățăm că „înțelepciunea” și „maturitatea” aparțin laolaltă. Conform Scripturii diferențierea între bine și rău este însușirea deosebită a înțelepciunii adevărate: „Iată, temerea de Domnul, aceasta este înțelepciune; și depărtarea de rău este pricepere” (Iov 28.28); „Deci dă robului Tău o inimă care înțelege (1 Împărați 3.12: înțeleaptă și care înțelege), ca să judece pe poporul Tău, ca să deosebească între bine și rău” (1 Împărați 3.9; compară cu 2 Cronici 1.10: înțelepciune și cunoștință); „Mulți se vor curăți, se vor albi și vor fi încercați, însă cei răi vor continua să fie răi; nici unul dintre cei răi nu va înțelege, însă cei înțelepți vor înțelege” (Daniel 12.10); „Dar înțelepciunea de sus este întâi curată” (Iacov 3.17). Cine nu numai urmează pe un Hristos care a fost aici pe pământ, ci și își ține privirea îndreptată spre Hristosul din cer – spre poziția Acestuia, gloria Acestuia, spre funcția de Mare Preot a Acestuia, spre comorile Acestuia – acela nu este un om ciudat străin de lume, ci el este singurul care aici pe pământ are înțelegerea pentru a face binele și a evita răul, să urmărească dreptatea și să se lase de nedreptate, respectiv s-o dea pe față.

2 Progresarea spre desăvârșire (Evrei 6.1-8)

1. De aceea, lăsând cuvântul începutului lui Hristos, să mergem spre maturitate ¹, neașezând din nou o temelie a pocăinței de fapte moarte și a credinței în Dumnezeu ^a, 2. a învățaturii despre spălări și despre punerea mâinilor și despre învierea morților și despre judecata eternă; 3. și vom face aceasta, dacă va îngădui Dumnezeu. 4. Pentru că este imposibil ca cei odată luminați, și care au gustat darul ceresc, și s au făcut părtași ai Duhului Sfânt, 5. și au gustat Cuvântul bun ² al lui Dumnezeu și lucrările de putere ale veacului viitor, 6. și au căzut, să fie reînnoiți, spre pocăință, răstignindu-L pentru ei înșiși pe Fiul lui Dumnezeu și dându-L batjocurii ^b. 7. Pentru că pământul, care absoarbe ploaia care vine deseori peste el și care rodește ierburi folositoare aceluia pentru care și este lucrat, are parte de binecuvântare de la Dumnezeu; 8. Dar cel care dă spini și măcăciuni este lepădat și aproape de blestem ^c, al cărui sfârșit este să fie ars.

Observații

¹. sau „creștere deplină”; compară cu Evrei 5.14.

². Cuvântul grecesc *rhema* este folosit în sensul de cuvânt și uneori este tradus numai în sensul de „lucru” (Luca 2.15; vezi și Luca 2.19,51)

^a. Evrei 9.14

^b. Evrei 10.26,27; Matei 12.31; 1 Ioan 5.16

^c. Geneza 3.17,18

Comentariu

Pasajul acesta se anexează direct la cel anterior. Cititorii trebuiau să lase „cuvântul despre începutul lui Hristos” – cuvântul lui Hristos pe pământ și descoperirile anterioare despre El în iudaism, deci înainte de cruce – și să meargă spre creșterea deplină (sau desăvârșire): desăvârșirea la care a ajuns Hristos prin moarte și înviere, așa că El este deplin capabil să fie Marele Preot al nostru (Evrei 5.7-10); maturitatea credinciosului, care înțelege această poziție cerească a lui Hristos și își are umblarea în concordanță cu aceasta (Evrei 5.11-14).

Noi nu trebuie să ne agățăm cu tărie de apariția lui Hristos aici pe pământ ca și cum nu ar fi existat nici o moarte pe cruce, nici o înviere și nici o glorie (compară cu 2 Corinteni 5.16). Noi nu mai cunoaștem un Mesia după carne pe pământ, ci un Mare Preot glorificat în cer. „Motivul” prezentat în versetul 1 are a face cu primul, nu cu ultimul numit. Este uimitor că mulți creștini au părerea superficială că în versetele 1 și 2 este descris fundamentul creștinismului. În aceste versete nu stă nimic care nu ar fi fost cunoscut în iudaism:

- pocăința de fapte moarte și credința în Dumnezeu – însă aici nu stă nimic despre o credință în Hristos, ca să nu mai vorbim despre un Hristos înviat și glorificat;

- o învățătură despre spălări (nu „a boteza”, pentru aceasta este un alt cuvânt), din acestea erau foarte multe în iudaism, și pe care și Hristos ca adevărat iudeu le-a cunoscut – însă aici nu stă nimic despre o curățire care a luat naștere prin Hristos;

- o învățătură despre punerea mâinilor, care a jucat un rol mare în iudaism (să ne gândim numai la identificarea celui care aducea jertfa cu jertfa prin punerea mâinilor) – însă în creștinism punerea mâinilor nu are un rol esențial, numai dacă în sens spiritual îți pui mâinile pe jertfa înfăptuită de Hristos;
- o învățătură despre învierea morților, aceasta este și pentru noi foarte importantă – însă aici nu se spune nimic despre o „înviere dintre morți”, care este așa de caracteristică pentru învierea lui Hristos și a credincioșilor;
- o învățătură despre judecata veșnică, ea este și astăzi foarte importantă – însă aici nu se spune nimic despre o mântuire veșnică și cerească.

Aici este vorba de o predică care de fapt nu merge mai departe decât aceea a lui Ioan Botezătorul. Aceasta nu înseamnă că în această predică nu sunt conținute lucruri importante și pentru noi; însă ea nu ajunge la înălțimea creștinismului. Creștinismul are a face cu un Hristos glorificat. În această predică nu se găsește nimic despre El, absolut nimic. De aceea cine rămâne la „începutul lui Hristos” (predica introductivă, care a condus la El și la care și Hristos Însuși S-a referit), nu poate găsi pace cu Dumnezeu, nu poate avea intrare la Dumnezeu în Locul Preasfânt, nu posedă savurarea filiațiunii și nu poate gusta părtășia Duhului Sfânt. Însă scriitorul îi încurajează pe cititorii lui: „Aceasta (și anume, să mergem spre creșterea deplină) vrem să facem ...”.

După aceea el adaugă: „... dacă va îngădui Dumnezeu.” Căci nu era în autoritatea scriitorului să țină realmente cu tărie pe creștinii iudei. Dacă ei au căzut înapoi și au renunțat la creștinism, el nu putea schimba nimic în aceasta. Era realmente posibil să părăsești într-un anumit sens iudaismul și să devii unul care mărturisește că este creștin – fără ca să fi înțeles vreodată cu inima cu adevărat credința creștină. Aici trebuie să diferențiem:

- „Cuvântul despre începutul lui Hristos” este iudaismul cu descoperirile lui despre Hristos; inițiat cu predica lui Ioan Botezătorul și cu predica lui Hristos Însuși, care S-a atașat de predica lui Ioan Botezătorul (Evrei 6.1,2);
- Creștinismul ca sistem cu însușiri exterioare, care pot fi preluate. Prin aceasta faci parte în exterior din creștinism ca mărturisitor (Evrei 6.4,5);
- Creștinismul ca adevăr, care înainte de toate atinge inima și intenționează o schimbare lăuntrică (Evrei 6.9-11).

Deci versetele 4 și 5 descriu un creștinism care este primit numai în exterior. Însă acesta este un creștinism fără Hristos. Iudaismul (versetele 1 și 2) este o învățătură fără Hristosul glorificat; acesta era încă de viitor. Creștinismul cu numele (versetele 4 și 5) este de asemenea o învățătură fără Hristosul glorificat, căci el Îl mărturisește într-adevăr în exterior (în privința aceasta merge mai departe decât iudaismul), însă nu-L cunoaște cu adevărat cu inima.

Despre creștinii cu numele sunt numite următoarele însușiri:

- „luminați” (lumina divină a strălucit peste ei, dar nu le-a schimbat inimile);
- „au gustat darul ceresc” (au văzut ceva din ceea ce este legat cu un Hristos ceresc, dar nu au mâncat).

- „au devenit părtași ai Duhului Sfânt” (nu că ei ar fi primit Duhul Sfânt și L-au posedat ca locuind în ei, ci ei erau „împreună tovarăși” ai Duhului: ei se aflau pe terenul lucrărilor și binecuvântărilor Duhului Sfânt; au avut parte de lucrările Lui);
- „au gustat Cuvântul bun al lui Dumnezeu” (ei au auzit ceva despre cuvintele bune ale lui Dumnezeu referitoare la Hristos; dar ei numai le-au gustat și nu le-au mâncat);
- „au gustat lucrările de putere ale veacului viitor” (ei au gustat ceva din puterea care în curând, când Împărăția păcii lui Hristos va fi întemeiată aici, va nimici puterile care acum sunt încă împotriva lui Hristos; dar ei numai le-au gustat, și nu le-au mâncat).

Deci în tot ansamblul nu este vorba de întrebarea referitoare la viața nouă, de adevărata naștere din nou sau de adevărata pecetluire cu Duhul Sfânt. Aici sunt comparate simplu între ele două sisteme: iudaismul și creștinismul cu numele. Căderea de la creștinismul cu numele (versetul 6) înseamnă căderea înapoi în iudaism (versetele 1 și 2); da, chiar mai grav: înseamnă să te faci una cu poporul care L-a răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Aceasta este foarte grav:

- Când cel apostat a devenit „creștin”, prin aceasta a recunoscut păcatul poporului iudeu; când acum el cade din nou, atunci el însuși comite acum păcatul acesta (versetul 6);
- Pentru un adversar al lui Hristos exista posibilitatea ca el să ajungă la convingere; dar unul care a avut deja această convingere și după aceea a căzut din nou, nu mai rămânea nici o posibilitate de restabilire, atâta timp cât el rămânea pe acest drum;
- Când Mesia a fost pe pământ, iudeul L-a respins; dacă acum el cade și de la creștinism, atunci El Îl respinge și pe Hristos ca Mare preot în cer.

Scriitorul compară această situație cu un ogor (Evrei 6.7,8). Poate cădea oricât de multă ploaie pe el, dacă terenul nu este bun, ogorul nu va produce roadă folositoare. Dacă de exemplu în pământ nu este o sămânță bună, ci numai germenii de neghină, atunci ploaia va face să crească numai neghina! Ploaia aici este lumina divină, darul ceresc, Duhul Sfânt, Cuvântul bun al lui Dumnezeu și lucrările de putere ale veacului viitor; toate acestea au venit peste cei care mărturisesc. Dar la cei care cad pare să nu fie nimic în ogor, care să poată aduce roadă, cu toată ploaia: nu este viață nouă și nu este Duhul Sfânt locuind în ei. Un astfel de ogor, care aduce numai roadele blestemului (Geneza 3.17,18), este nefolositor.

Versetul 1: Cuvântul începutului lui Hristos: scriitorul se consideră și pe sine aici în atenționarea: „să lăsăm ...”. El nu se consideră mai bun decât cititorii lui. De data aceasta el face apelul ca mai întâi să nu se preocupe cu cuvântul despre începutul lui Hristos. Am văzut ce înseamnă această expresie în cadrul expresiei corespunzătoare din Evrei 5.12; în afară de aceasta scriitorul face totodată cunoscut pe scurt conținutul versetelor 1 și 2. Să rezumăm încă o dată foarte pe scurt:

Este vorba de Cuvântul despre Hristos, Mesia, despre venirea Lui pe pământul acesta, despre anunțarea Lui de către Ioan Botezătorul și predica lui, în măsura în care ea era o continuare a iudaismului. Raza de acțiune a acestui cuvânt se limitează la pământ. Ea nu știe nimic despre un Hristos glorificat în cer. Desigur și „începutul despre Hristos” este important. Poziția cerească a lui Hristos ca Om nu este de imaginat fără viața și moartea Lui pe pământ. Însă cititorii nu trebuie să se oprească la aceasta: „Astfel încât noi, de acum, nu cunoaștem pe nimeni potrivit

cărnii; și chiar dacă L-am cunoscut pe Hristos potrivit cărnii, totuși acum nu-L mai cunoaștem astfel. De aceea, dacă este cineva în Hristos, este o creație nouă; cele vechi s-au dus; iată, toate s-au făcut noi” (2 Corinteni 5.16,17). Aici nu se spune: „Începutul învățării lui Hristos” – ar fi prea exagerat. Tot ce Hristos a învățat pe oameni când a fost pe pământ, este important și pentru noi. Dar aici se spune „începutul despre Hristos”, deci începutul istoriei Lui aici pe pământ.

Să mergem spre maturitate (desăvârșire): cum s-a amintit deja, cuvântul „desăvârșire” în limba greacă este derivat din același cuvânt de bază ca cel pentru „făcut desăvârșit” în Evrei 5.9 și „matur” în Evrei 5.14. În ceea ce privește conținutul, acesta poate fi pus în legătură cu ambele înțelesuri. Primul pasaj se referă la poziția actuală a lui Hristos ca Mare Preot în cer, al doilea se referă la maturitatea noastră spirituală, care trebuie să fie în concordanță cu această poziție. În mod concret cuvântul cele desăvârșite înseamnă lecția la care scriitorul s-a referit deja pe scurt în Evrei 5.10, dar pe care a întrerupt-o din cauza îndemnurilor practice, și pe care o reia în Evrei 6.19,20: funcția de Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec. În Evrei 5.12 scriitorul a spus că cititorii ar avea nevoie din nou de învățătură referitoare la lucrurile de bază. Este însă remarcabil că el nicidecum nu dă această învățătură aici. El se limitează la îndemnuri practice, ca să încurajeze pe cititori să devină din nou treji spiritual și să-și deschidă complet inimile pentru adevărul despre Hristos. De aceea el spune: De aceea să lăsăm aceste „elemente” și pe cât de curând posibil să mergem mai departe (atât în învățătura pe care vi-o dau eu cât și în creșterea voastră) la „desăvârșire”, la „creșterea deplină”.

Așezând din nou o temelie: cuvântul „din nou” arată că cititorii cunoșteau fundamentul. Însă ei făcuseră progrese mici în ridicarea clădirii creștine pe acest fundament. Ei aveau nevoie de fapt să fie învățați din nou cu privire la fundamentul însăși (compară cu Evrei 5.12). Însă scriitorul nu vrea să-i preocupe din nou detaliat cu fundamentul iudaic, ci el vrea mai bine să-i trezească să-l urmeze în construirea clădirii. El va face aceasta în versetele următoare. Aici el se limitează numai la o enumerare scurtă a aspectelor esențiale ale fundamentului:

Pocăința de fapte moarte și credința în Dumnezeu: aceasta este o însușire esențială, de care trebuie să se țină seama la adevăratul serviciu divin. „Pocăința” este aici metanoia: căință, schimbarea lăuntrică a atitudinii spirituale. Omul trebuie să se pocăiască de faptele lui moarte și să se întoarcă cu adevărat la Dumnezeu (1 Tesaloniceni 1.9,10) și cu încrederea credinței în Dumnezeu să meargă pe un drum nou. Aceasta face parte din fundament. Aceasta rămâne întotdeauna adevărat, și în creștinism. Dar nu este mai mult decât un aspect al fundamentului: nici măcar nu se vorbește despre credința în Hristos, despre înțelegerea lucrării Sale de răscumpărare, despre învierea Lui, despre glorificarea Lui și despre funcția Lui de Mare Preot. „Fapte moarte” (vezi și Evrei 9.14) nu sunt neapărat „fapte rele” conform etaloanelor lumii acesteia; expresia arată că și chiar „cele mai bune fapte” ale omului natural (firesc, ale omului care nu are viață din Dumnezeu, care este mort în păcate și fărădelegi) nu sunt nimic altceva decât fapte moarte. Ele sunt făcute din voința proprie și independent de Dumnezeu.

Versetul 2: învățătura despre spălări: multe traduceri spun aici „învățătura despre botezuri”. Însă aici este vorba de curățiri. Cuvântul pentru botez este baptisma, în timp ce aici se folosește cuvântul baptismos. Cuvântul se mai întâlnește și în Marcu 7.4 (în Textus Receptus și în versetul

8), unde înseamnă efectiv „spălare” sau „curățire”. Cuvântul este folosit și în Evrei 9.10 cu același înțeles ca aici. El se referă la curățiri rituale în vechiul legământ. Și verbul baptizo în afară de înțelesul obișnuit „a boteza” are o singură dată și înțelesul de „a spăla, a curăța” (Marcu 7.4; Luca 11.38). Deci în versetul nostru este vorba de curățiri cu apă, care au fost practicate în iudaism sub diferite forme, pentru a curăța ceremonial pe israeliți (să ne gândim mai ales la Exodul 30.17-21 și la Numeri 19; ultimul loc este citat în Evrei 9.10,13 ca exemplu). La aceste curățiri S-a referit și Domnul Isus (vezi de exemplu Luca 5.14; 17.14 cu privire la Leviticul 14). Ele și-au găsit împlinirea în curățirea de păcate, pe care Hristos a făcut-o prin lucrarea Sa de pe cruce.

Punerea mâinilor: și aceasta nu este o învățătură specifică creștină. Dimpotrivă, punerea mâinilor joacă în creștinism numai un rol subordonat. În unele cazuri în timpul de început au fost puse mâinile de exemplu de apostoli peste oameni, ca ei să primească Duhul Sfânt (Faptele apostolilor 8.17; 19.6) – dar în alte cazuri, cel puțin în cazuri la fel de importante, oamenii au primit Duhul Sfânt și fără punerea mâinilor (Faptele apostolilor 2 și 10). Punerea mâinilor se folosește uneori ca expresie a părtășiei în lucrare (Faptele apostolilor 6.6; 13.3; 1 Timotei 4.14; 2 Timotei 1.6). Dar această acțiune simbolică putea avea loc și prin darea mâinii drepte (Galateni 2.9). Această formă a punerii mâinilor se întâlnește într-adevăr și în Vechiul Testament (Numeri 8.10; 27.18,23; Deuteronomul 34.9), dar „punerea mâinilor” specifică avea loc în iudaism la aducerea jertfelor. La jertfirea animalelor de jertfă mari (viței, oi, capre, nu la păsări), cel care aducea jertfa trebuia întotdeauna mai întâi să-și pună mâna pe capul animalului și în felul acesta să se facă una cu animalul care va muri pentru el (Leviticul 1.4; 3.2,8,13; 4.4,15,24,29,33; 8.14; 16.21; Numeri 8.12). La jertfa de ardere de tot de exemplu această identificare însemna totodată că toată demnitatea, tot ce era plăcut la animalul de jertfă trecea asupra celui care aducea jertfa, așa că el era plăcut înaintea lui Dumnezeu. La jertfa pentru păcat era invers. Toată nedemnitatea și păcătoșenia celui care aducea jertfa trecea asupra jertfei. Animalul murea atunci în locul celui care aducea jertfa. În creștinism Hristos este jertfa adevărată și desăvârșită. Identificarea cu El prin credință, asemenea punerii mâinilor în sens spiritual, lasă păcatele noastre să dispară în lucrarea de ispășire făcută de El și buna-plăcere a Lui înaintea lui Dumnezeu să treacă asupra noastră. Dar tocmai această latură creștină nu este amintită aici.

Învierea morților și judecata veșnică: chiar și aceste adevăruri nu erau necunoscute în Vechiul Testament. Este desigur adevărat, că lor li s-a acordat mult mai puțină atenție în Vechiul Testament decât în Noul Testament. Vezi cu privire la învierea morților Iov 19.25,26; Psalmul 16.10; Isaia 26.19; Daniel 12.2 și cu privire la judecata veșnică, între altele Isaia 14.9-11; 38.18; Psalmul 55.15; 88.5. Abia în Noul Testament cade lumină deplină asupra acestor lucruri. Abia acolo găsim diferența importantă între învierea dintre morți (cel dintâi rod Hristos, după aceea cei care sunt ai lui Hristos la venirea Sa; 1 Corinteni 15.20,23; compară cu Marcu 9.9,10; Filipeni 3.11) și a doua înviere (care se numește „moartea a doua”, deoarece ea se referă numai la necredincioși; Apocalipsa 20.5,6,12,14,15). Abia acolo lumina deplină cade de asemenea și asupra împărăției morții și a iadului, dar și asupra Paradisului, a cerului și a casei Tatălui. Dar cu toată claritatea mare din Noul Testament, aici nu este vorba de teme creștine speciale, ci de adevăruri care erau deja cunoscute în iudaism, și pe care și Ioan Botezătorul le-a considerat ca fiind cunoscute (între altele Luca 3.16,17).

Rezumat: în toate aceste aspecte ale „fundamentului” este vorba de învățături care erau deja cunoscute în iudaism, care s-au arătat în predica lui Ioan Botezătorul și care își aveau importanța lor și în creștinism; fie că este vorba de sensul textual (convertire, credință, învierea, judecată veșnică) sau în sens figurat (spălări, punerea mâinilor). Însă aici nu este vorba de învățăturile specifice creștinismului, care sunt legate cu un Hristos glorificat în cer, cu poziția Lui și slujba Lui referitoare la poziția noastră, umblarea noastră și viitorul nostru.

Versetul 3: aceasta: și anume mergerea mai departe la creșterea deplină (versetul 1). Scriitorul vrea să spună prin aceasta că nu depinde de el să meargă mai departe împreună cu cititorii spre desăvârșire sau spre maturitate. El ar continua neobosit să-i trezească și să-i învețe cu privire la desăvârșire. Însă partea a doua a versetului arată clar că el are unele rezerve în privința aceasta. El se simte total dependent de harul și puterea lui Dumnezeu, când este vorba să ia cu sine creștini iudei pe drumul spre desăvârșire. Aceste rezerve nu trebuie să se refere la cititori (compară cu versetul 9). Ele se pot referi și la alți creștini iudei, care erau în pericol să cadă (versetul 6). Despre aceștia vorbește scriitorul în versetele care urmează.

Versetul 4: propoziția începe cu „pentru că este imposibil”. Însă ceea ce este imposibil aflăm abia în versetul 6. Aici este vorba despre cei care mărturisesc că sunt creștini, care, după ce au căzut, este imposibil să mai fie înnoiți din nou la pocăință. Versetele 4 și 5 dau o descriere detaliată a acestor oameni. Din această descriere devin clare două lucruri:

(1) Niciuna din cele cinci însușiri nu dovedește în mod necesar că aici este vorba de oameni cu adevărat născuți din nou; aici nu se spune nimic despre viața nouă sau despre pecetluirea cu Duhul Sfânt sau de locuirea Acestuia în ei. Aici este vorba permanent de însușiri exterioare; aici este vorba de mărturisitori.

(2) Însă oamenii aceștia au o responsabilitate enormă. Căci fiecare din aceste cinci însușiri arată clar cât de familiarizați cu creștinismul au devenit ei. Dacă după aceea ei cad, această cădere nu are loc din necunoaștere, ci conștient cu voia și cunoaștere.

Care au fost luminați odată: acești mărturisitori au primit lumină, ei nu mai erau necunosători. Ei aveau lumină referitoare la Persoana lui Hristos, la lucrarea Sa pe pământ și glorificarea Lui în cer. Însă nu există nici măcar un singur indiciu că inima și conștiința lor au venit cu adevărat în lumina lui Dumnezeu. Lumina nu a pătruns mai departe de mintea lor și sentimentul lor. Însă aceasta ar fi fost suficient ca dacă ei ar cădea să fie total fără scuză.

Au gustat darul ceresc: expresia „dar ceresc” arată că aici nu este vorba de iudei obișnuiți. Fundamentul iudaic din versetul 1 era pământesc. Însă acești creștini iudei știau despre „darul ceresc”. Acestea erau darurile lui Dumnezeu în legătură cu poziția nouă și cerească a lui Mesia. S-ar pute chiar gândi că ei au mers spre desăvârșire, dar aceasta era numai în exterior. Ei numai „au gustat”. Probabil au savurat din acest gust minunat – dar ei nu au mâncat. Ei au scuipat afară ce era prețios.

Au devenit părtași ai Duhului Sfânt: aceasta este expresia cea mai grea în enumerare, căci cuvântul „devenit părtași” pare să exprime foarte mult. Cu toate acestea nu este o expresie care să se refere univoc numai la credincioși adevărați, așa cum de exemplu sunt expresiile ungere, pecetluire sau locuirea lăuntrică a Duhului Sfânt. În afară de aceasta aici nu stă cuvântul expresiv koinonos, „părtași”, care se referă mai mult la părășia lăuntrică; vezi Evrei 10.33, unde cuvântul koinonos este redat prin „tovarăși” (să ai părășie). În versetul nostru stă cuvântul metochos (compară cu Evrei 1.9; 3.1,14). Metecho, „a lua parte”, înseamnă să iei parte din afară la o chestiune sau s-o primești. Pentru a putea înțelege mai bine aceasta în versetul nostru, trebuie să ne gândim că Noul Testament vorbește despre darul Duhului nu numai în sens personal, individual, ci sub forme diferite și în sens colectiv. Duhul Sfânt locuiește în Adunare ca și casă a lui Dumnezeu, respectiv templu al lui Dumnezeu (1 Corinteni 3.16; 2 Corinteni 6.16; Efeseni 2.22). Însă atunci când casa este văzută stând sub responsabilitatea omului (așa cum este și în Evrei 3.6), atunci este de asemenea posibil ca materiale false să intre în casă (1 Corinteni 3.12-15; 1 Timotei 3.15-4.3; 2 Timotei 2.16-22). Astfel de mărturisitori aparțin într-un anumit sens casei lui Dumnezeu în aspectul ei exterior. Deci ei se află acolo unde Duhul Sfânt locuiește, lucrează și binecuvântează. În acest sens oamenii aceștia sunt tovarăși sau părtași ai Duhului Sfânt. Trebuie să se atragă atenția că aici „Duhul Sfânt” nu este însoțit de articolul hotărât. Aici nu este vorba în primul rând de Persoana Duhului Sfânt, ci mai degrabă de puterea și lucrarea Lui. Casa lui Dumnezeu este terenul pe care se desfășoară puterea și lucrarea; dar și Împărăția lui Dumnezeu. Când Petru a vorbit la Rusalii despre darul Duhului Sfânt, el a spus că făgăduința aceasta este valabilă pentru izraeliți și copiii lor (și tuturor celor care sunt în depărtare: Faptele apostolilor 2.38,39). Împărăția lui Dumnezeu este și pentru copiii mici (Marcu 10.14); adică copiii din familiile credincioșilor se află pe terenul Împărăției lui Dumnezeu, și de aceea pe teritoriul acțiunii Duhului Sfânt. Ei sunt din fragedă vârstă părtași ai Duhului Sfânt, chiar dacă ei nu L-au primit conștienți prin credință pe Domnul Isus și nu L-au primit pe Duhul Sfânt locuind în ei. Acesta este deci un alt exemplu care clarifică diferența între a fi părtași și a locui înăuntru.

În final încă un lucru: Scriptura numește anumite persoane la care părășia a mers atât de departe că ele făceau lucruri mari prin puterea Duhului, fără ca ele să fie convertite: Balaam (Numeri 24.2), Saul (1 Samuel 10.6,10) și Iuda (Matei 10.4,7,20).

Versetul 5: Cuvântul bun al lui Dumnezeu: darul ceresc, acțiunea Duhului Sfânt și lucrările de putere ale veacului viitor sunt toate legate cu poziția nouă cerească a lui Mesia cel lepădat pe pământ. De la Hristosul glorificat vine darul ceresc, prin El a fost revărsat Duhul Sfânt și El va reveni în curând, pentru ca în veacul viitor să reveleze lucrări de putere, despre care în epoca creștină este numai un gust anticipat. Astfel pe baza poziției noi cerești a lui Hristos este și un Cuvânt nou, bun al lui Dumnezeu (rhema: exteriorizare, vorbire, cuvânt vestit). Acesta nu mai este cuvântul pe care Domnul L-a rostit aici pe pământ (Evrei 1.1; 2.3), ci este Cuvântul nou, care vorbește despre Domnul aflat în cer (compară „cuvântul dreptății” din Evrei 5.13 și comentariul corespunzător). Acesta este mai mult decât un cuvânt „bun”. Mărturisitorii „au gustat” acest cuvânt. Ei se asemănau cu oamenii din parabola semănătorului, care au auzit Cuvântul și L-au primit îndată cu bucurie (Matei 13.20); „îndată” este deja o dovadă pentru faptul că primirea s-a făcut fără exerciții ale conștiinței, fără convertire lăuntrică și fără mărturisirea păcatelor. „Primirea” și „acceptarea” par să meargă prea departe – dar sunt oameni

care nu au rădăcină în ei înșiși. Cuvântul nu a putut face rădăcini în inimile lor. Ei au gustat, dar niciodată nu au mâncat: „Și când vine necaz sau persecuție din cauza Cuvântului, îndată se poticnește” (Matei 13.21). Ei sunt asemenea lui Simon vrăjitorul, care era entuziasmat de cuvântul bun (și mai mult chiar de lucrările de putere ale veacului viitor!), dar care în realitate era în fiere a amărăciunii și în legătura nedreptății (Faptele apostolilor 8.18-23).

Lucrările de putere ale veacului viitor: puterile, semnele și minunile erau de cele mai multe ori potrivite pentru a atrage oamenii (în mod deosebit iudeii, compară cu 1 Corinteni 1.22), fără ca prin aceasta inima lor să fie înnoită. În mod deosebit Ioan se referă mereu la faptul că într-adevăr mulți ascultători ai lui Hristos, prin semnele pe care le-a făcut El, au ajuns să aibă o impresie, dar nu L-au primit în inimile lor (Ioan 2.23-25; 6.14,26,30,66; 12.37; 20.29-31). Semnele erau o mărturie pentru Israel (compară cu 1 Corinteni 14.21,22), căci puterile erau puterile lui Mesia (Ioan 7.31). În curând, când Mesia va reveni și veacul viitor al Împărăției păcii va începe (vezi Evrei 2.5), aceste puteri se vor revela pe deplin, în mod deosebit în mijlocul poporului Israel (Isaia 32.1-4; 61.1-3). Dar și în timpul de început al Adunării, deci nu numai în zilele lui Mesia, ci și la începutul Faptelor apostolilor a existat un gust anticipat al acestor puteri – și anume, dacă citim cartea Faptele apostolilor, ca mărturie pentru Israel. Cu toate că Mesia era nevăzut în cer, puterile Lui erau și atunci la lucru. Ele au lucrat deja atunci sub diferite forme împotriva vrăjmașului, așa cum va avea loc în curând, când în veacul viitor lucrările de putere ale Domnului vor nimici total puterea vrăjmașului (Apocalipsa 20.1-3). Creștinii iudei aveau deja acum parte de prigonire (Evrei 10.32-34), dar ei puteau privi spre darul ceresc (Evrei 6.4); acesta era mai bun decât eliberarea temporală din mâna vrăjmașului. Însă totodată „lucrările de putere” au oferit o impresie despre eliberarea deplină, minunată (de asemenea eliberare și de apăsarea venită din exterior), care era încă de viitor. Și mărturisitorii au savurat aceste puteri – dar inimile lor evident nu s-au schimbat.

Versetul 6: au căzut: în Scriptură se spune suficient de clar că nu există o „cădere a sfinților” (vezi între altele Ioan 5.24; 6.51; 10.28,29; 11.26). Cum ar putea inimile înnoite, oamenii care posedă viața veșnică, în care locuiește Duhul Sfânt, să ajungă din nou să piară? „Viața” nu este ceva care poate fi „scos” iarăși din noi. Omul nu este „ceva + viață”, unde viața poate fi iarăși luată. Omul mort a devenit un om viu – și viața aceasta este o viață nepieritoare – el a primit o natură nouă. Natura nu-i poate fi luată, căci natura nu este un lucru în noi, ci ea este ceea ce noi înșine suntem. Și ceea ce noi suntem am devenit printr-un proces de înnoire ireversibil. Nu este o cădere a sfinților – dar există o cădere a mărturisitorilor! Aceasta trebuie să fie, cel puțin într-o părtașie spirituală sănătoasă, vie. Căci un mărturisitor nu poate sta acolo permanent. Cuvântul „a cădea” înseamnă literalmente „să cazi undeva, să cazi alături”. Dacă mărturisitorul nu se convertește și nu este veghetor, în cele din urmă va cădea, va cădea alături de mântuire.

Reînnoire spre pocăință: Fraza întreagă spune: „Pentru că este imposibil ca aceia care au căzut să fie reînnoiți spre pocăință.” De ce este imposibil aceasta? Pentru fiecare om, care merge pe un drum greșit, nu este totuși un drum de întoarcere? Da, dar acest caz este un caz deosebit. Pentru cineva care în timpul vieții Domnului I s-a împotrivit, a existat speranță de întoarcere, deoarece el L-a lepădat pe Domnul din neștiință. De aceea Hristos a putut să Se roage pentru aceștia (Luca 23.34) și Petru a putut să le aducă mântuirea (Faptele apostolilor 3.17; compară și cu 1 Corinteni

2.8). Ei erau întunecați. Pentru ei putea răsări lumina. Dar cum stăteau lucrurile cu aceia care au fost deja luminați și apoi au căzut totuși? Ce lumină le mai putea răsări? Pentru ei a rămas numai judecata (Evrei 6.8), căci fiecare cuvânt, care ar fi putut să-i aducă înapoi, ei îl cunoșteau deja. Pentru iudeul, care L-a răstignit pe Domnul din neștiință, era un „loc de scăpare” (Numeri 35; Deuteronomul 19), în care putea să se refugieze (imaginea aceasta o găsim în Evrei 6.18); locul acesta este în epoca actuală Biserica (Adunarea) lui Hristos. În cetatea de scăpare era loc numai pentru aceia care din „neștiință” (fără intenții rele) au omorât; însă criminalul care a acționat premeditat trebuia omorât. Așa stăteau lucrurile cu iudeul: dacă el era luminat, dacă el L-a cunoscut pe Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu și cu toate acestea a căzut, atunci el era un criminal care a acționat cu premeditare: pentru el nu era nici o cetate de scăpare. Putem liniștiți considera că în timpul de început, unde diferențele între bine și rău, între susținătorii și adversarii lui Hristos erau foarte clare, însemna că creștinii cu numele decăzuți cădeau de la Dumnezeu sub judecata împietririi. Aceasta însemna că ei nu mai puteau ajunge la convertire. Rămâne o întrebare dacă în timpul nostru, când contrastele au devenit mult mai slabe și când „lucrările de putere ale veacului viitor” nu se mai văd, aceasta este la fel.

Răstignesc pentru ei înșiși pe Fiul lui Dumnezeu: mărturisitorul căzut dintre creștinii iudei a căzut înapoi de pe fundamentul descris în Evrei 6.1. El a căzut înapoi în starea iudaismului. El s-a făcut din nou una cu poporul care L-a răstignit pe Domnul (din neștiință). Însă el însuși nu era în neștiință, căci atunci când a devenit creștin și a fost botezat, el a recunoscut păcatul poporului (compară cu Faptele apostolilor 2.22,23,36-41). Să ne imaginăm: el a recunoscut că poporul L-a răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Prin botez el s-a despărțit de acest popor. Și acum? Acum el se reîntoarce la acest popor și se face din nou una cu ei. El a recunoscut păcatul iudeilor. Prin faptul că el a căzut, el însuși a făcut acest păcat, căci el a ales conștient partea aceluia despre care el știa că ei au răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Ceea ce poporul a făcut odată, face el acum: „pentru sine însuși”, prin aceea că se face una cu fapta poporului; însă cu deosebirea următoare: poporul a făcut-o în neștiință, el o face conștient, cu știință și voință. Aceasta însemna nu numai simplu a răstigni, ci o renunțare publică la ocară (compară cu vorbirea gravă din Evrei 10.29). În afară de aceasta acum el nu numai a nesocotit pe Hristos, care a fost pe pământ (aceasta a făcut-o și poporul), ci el a nesocotit pe Hristos glorificat în cer. El a gustat darul ceresc, dar după aceea L-a scuipat iarăși afară. Astăzi sunt mulți oameni în creștinătate în aceeași poziție: ei au renunțat conștient la nașterea lui Hristos din fecioară, la Dumnezeirea Lui și la învierea Lui. Și pentru ei nu mai rămâne altceva decât căderea și împietrirea (2 Tesaloniceni 2.3-12).

Versetul 7: această învățătură este ilustrată pe baza exemplului ogorului. Dacă terenul dă naștere la ceva folositor depinde nu numai de ploaie. Căci „ploaia care vine deseori” este prezentă. Ea se varsă atât peste pământul bun cât și peste cel rău. La fel și în creștinism nu lipsește „ploaia cerului” venită din belșug (Deuteronomul 11.11). Sub această denumire se înțelege darul ceresc și lucrarea Duhului Sfânt (compară cu Evrei 6.4). Această ploaie ar putea fi explicată prin slujirea în Cuvânt, care are loc prin acțiunea Duhului; compară cu Deuteronomul 32.2: „Învățătura mea să picure ca ploaia, cuvântul gurii mele să cadă ca roua, ca ploaia mărunță peste verdeața proaspătă și ca ploaia îmbelșugată peste iarbă.” Cu siguranță în timpul de început a fost destulă ploaie. Dar cum s-a ajuns la faptul, că unele terenuri nu au adus plante folositoare? Era din cauză că pământul însuși nu era bun. În pământ nu era nimic care să poată aduce roadă.

Ploaia a căzut și peste mărturisitori; dar în ei nu era o inimă înnoită, asupra căreia ploaia putea să influențeze, ca să rezulte roade folositoare.

Pentru care și este lucrat: interesantă este expresia „ierburi folositoare”. Aici nu se spune „roade frumoase”, „plante minunate”, ci este vorba despre ceea ce este folositor pentru cel care are un drept asupra plantelor. Acesta este în primul rând Dumnezeu; ceea ce este făcut spre lauda și onoarea Lui este folositor pentru Dumnezeu. Pe locul al doilea stau cei ce sunt împreună credincioși; roada spirituală este spre folosul fraților și surorilor. Probabil în lumina versetului 10 ar trebui să ne gândim înainte de toate la acest al doilea aspect.

Are parte de binecuvântare de la Dumnezeu: prima binecuvântare era deja „ploaia cerului”. Dacă acum ies la iveală și ierburi folositoare, binecuvântarea este amplificată, pentru ca să se păstreze calitatea terenului și acesta să aducă mai mult rod (compară cu Iov 15.2,8).

Versetul 8: creștinii cu numele nu aduc niciodată ierburi folositoare, ci numai spini și măcăci. La prima vedere pare să fie o recoltă îmbelșugată. Dar la o privire mai îndeaproape pare să fie o recoltă fără valoare. Nu este nimic folositor. Dimpotrivă, spinii și măcăcii sunt un obstacol pentru iarba folositoare. Creștinii cu numele sunt nu numai fără valoare, ci ei sunt în afară de aceasta și un element deranjant și dăunător în Adunarea lui Dumnezeu. Ei sunt neîncercați și aproape de blestem, aceasta înseamnă, căderea lor îi aduce pe drumul care se sfârșește în blestemul veșnic: „arderea” în iazul de foc. Spinii și măcăcii sunt roadele blestemului (Geneza 3.18); cine îi produce pe aceștia ajunge însuși sub blestem. Terenul rău devine blestemat, aceasta înseamnă, devalorizat ca teren necultivabil. El rămâne părăsit și devine pustiu. Finalul este (aceasta se poate referi atât la teren cât și la „blestem”) arderea, aceasta înseamnă că blestemarea terenului conduce ca tot ce crește pe el să fie ars. Aceasta este în concordanță cu faptul că în cele din urmă creștinătatea cu numele decăzută va fi sub blestemul veșnic și focul veșnic.

3 Făgăduința și jurământul lui Dumnezeu (Evrei 6.9-20)

9. Dar despre voi, preaiubiților, suntem încredințați de lucruri mai bune și care țin de mântuire, chiar dacă vorbim astfel. **10.** Pentru că Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrarea voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru Numele Său, întrucât ați slujit și slujiți sfinților ^a. **11.** Dar dorim fierbinte ca fiecare dintre voi să arate aceeași stăruință în încrederea deplină a speranței, până la sfârșit, **12.** ca să nu fiți leneși, ci imitatori ai celor care, prin credință și îndelungă-răbdare, moștenesc promisiunile. **13.** Pentru că Dumnezeu, când i-a dat lui Avraam promisiunea, fiindcă nu avea pe nimeni mai mare pe care să jure, a jurat pe Sine Însuși ^b, **14.** spunând: „Cu adevărat, binecuvântând te voi binecuvânta și înmulțind te voi înmulți” ^c. **15.** Și astfel, având îndelungă-răbdare, el a obținut promisiunea. **16.** Pentru că, în adevăr, oamenii jură pe unul mai mare și, pentru ei, jurământul este sfârșitul oricărei neînțelegeri ^d, spre întărire. **17.** În aceasta, Dumnezeu, voind să arate și mai mult moștenitorilor promisiunii nestrămutarea planului Său, a intervenit cu un jurământ, **18.** ca, prin două lucruri de nestrămutat, în care este imposibil ca Dumnezeu să mintă ^e, să avem mângâiere puternică, noi, care am alergat la adăpost, ca să apucăm speranța pusă înaintea noastră, **19.** pe care o avem ca o ancoră a sufletului, sigură și tare, și care intră în cele de dincolo de perdea ^f, **20.** unde Isus a intrat pentru noi ca Înainte-mergător, fiind făcut ^g pentru eternitate mare preot după rânduiala lui Melhisedec.

Observații

- ¹. un idiom ebraic.
- ^a. Evrei 10.32-34
- ^b. Geneza 22.16
- ^c. Geneza 22.17
- ^d. Exodul 22.11
- ^e. Numeri 23.19; 1 Samuel 15.29
- ^f. Leviticul 16.2,3,12,15
- ^g. Evrei 5.6; 7.17; Psalmul 110.4

Comentariu

Pare să fie destul de greu să se vadă diferența între un creștin cu numele și un credincios adevărat. Cuvintele sumbre din versetele 4-8 ar putea descuraja pe cititorii evrei și ușor să-i determine să se întrebe dacă ei înșiși sunt creștini adevărați. Însă scriitorul se grăbește să-i asigure că el nu presupune că între ei sunt cei căzuți – chiar dacă ei trebuiau să fie veghetori, căci decăderea se arăta în apropierea lor directă. De unde știa scriitorul așa de sigur că ei erau creștini adevărați și că ei vor fi mântuiți? Deoarece la ei erau clar vizibile semnele de netăgăduit ale vieții noi din Dumnezeu. De aceea scriitorul îi stimulează ca ei să arate mai clar în afară și alte semne de viață:

Dragostea (versetul 10): pământul a rodit ierburi folositoare: folositoare pentru alții (versetul 7); această dragoste de frați putea fi numai din Dumnezeu (1 Ioan 4.7-5.2);

Speranța (versetul 11): pe lângă practicarea dragostei, cititorii trebuiau să învețe să stăruiască în speranță (compară cu Evrei 6.18; 3.6): speranța se îndreaptă spre un Mare Preot ceresc, care vrea să fie acum sprijin și va reveni în curând;

Credința (versetul 12): în privința aceasta ei puteau lua exemplul încrederea credinței părinților, care căutau cu privirea spre un Hristos aflat în cer.

Ce contrast:

- Binecuvântările exterioare cele mai mari (Evrei 6.4-8) conduc la cădere și judecată, dacă viața nouă nu este prezentă;
- dar credința cea mai mică, chiar dacă ea era legată numai cu făgăduințele vechi-testamentale (Evrei 6.12-15) a adus speranță și mântuire.

Scriitorul se ocupă acum foarte concret cu modelul celui mai mare părinte: Avraam. Făgăduința, care a fost dată lui Avraam, era în mare și speranța cititorilor. Ea era speranța Împărăției păcii (Evrei 6.14,18); dacă studiem făgăduința din Geneza 15 și Geneza 22, ea pare să includă următoarele:

- fiul (ca imagine a FIULUI) făgăduinței ca punct central;
- urmași foarte binecuvântați;
- țara făgăduinței.

Toată această speranță era îndreptată spre latura pământească a Împărăției păcii; pentru evrei această speranță era acum legată cu o Persoană cerească în Locul Preasfânt, cu Isus, care a intrat în Locul Preasfânt ca Înainte-mergător (Evrei 6.19,20). De aceea speranța lor era confirmată nu numai prin două lucruri (ca la părinți), ci prin trei lucruri:

- făgăduința (Evrei 6.12,13),
- juruința (Evrei 6.13-18), care confirma făgăduința,
- Înainte-mergătorul (Evrei 6.19,20), care acum a împlinit deja o parte a făgăduinței vechi-testamentale și care garantează împlinirea restului din făgăduință.

Așa confirmă Dumnezeu poporul Său făgăduințele, deoarece El știe cât de greu este să ai făgăduințe fără să vezi ceva din împlinirea lor. Lui Avraam i-a fost confirmată făgăduința printr-un jurământ; noi primim o confirmare mai bună prin faptul că Înainte-mergătorul a intrat în Locul Preasfânt. Așa mângâie Dumnezeu poporul Său (Evrei 6.18), prin aceea că El dă speranței pământești un caracter ceresc: Marele Preot al nostru este în cer:

- El exercită acolo slujba lui Aaron, ca să ne reprezinte la Dumnezeu;
- de acolo El va veni în curând ca Melhisedec, ca să întemeieze Împărăția Sa cu mare binecuvântare;
- de acolo El ca Mehisedec binecuvântează deja acum pe poporul Său, care este pe pământ: Adunarea.

Aceasta va fi dezbătut mai târziu în epistola către Evrei; atunci va deveni clar că Marele Preot este la lucru nu numai cu privire la slăbiciunile noastre, ci și că El vrea să ne facă închinători în Locul Preasfânt:

- aici se vorbește numai despre speranța, care ca ancoră intră în Locul Preasfânt (Evrei 6.19);
- în Evrei 10.19,20 fii-preoți intră ei înșiși în Locul Preasfânt.

Argumentarea în privința aceasta decurge astfel, prezentată pe scurt:

- scriitorul este convins cu privire la cititori că ei nu fac parte dintre cei căzuți (versetul 9);
- el a văzut lucrarea dragostei lor, însă nu numai el, ci și Dumnezeu (versetul 10). Însă ei trebuiau acum să stăruiască până la sfârșit în speranță (versetul 11);
- în privința aceasta ei trebuiau să urmeze credința și răbdarea părinților (versetul 12). Căci Dumnezeu i-a dat odinioară lui Avraam făgăduința însoțită de un jurământ (versetele 13 și 14);
- astfel Avraam a primit făgăduința având răbdare (versetul 15);
- Și între oameni jurământul este cea mai mare confirmare a unei afirmații (versetul 16);
- de aceea Dumnezeu a confirmat făgăduința Lui față de părinți printr-un jurământ (versetul 17). La fel și noi suntem mult mângâiați prin făgăduință și jurământ, ca să apucăm speranța (versetul 18);
- speranța este ca o ancoră aruncată în Locul Preasfânt și anume în Persoana Isus, Înainte-mergătorul și Marele Preot.

Versetul 9: în comunitatea creștinilor iudei erau din aceia care erau în pericol să cadă înapoi în iudaism de la credința creștină. Scriitorul a îndreptat atenția asupra acestui pericol deja în capitolele 3 și 4. În versetele anterioare 4-8 a făcut din nou aceasta. Însă aceasta nu însemna că el presupunea că în grupa creștinilor iudei, cărora le-a adresat scrisoarea, erau și astfel de apostazi. Dar cu toate acestea atenționările nicidecum nu erau de prisos. Căderea era foarte aproape de ei. Ei trebuiau să fie sensibili față de aceasta. În orice caz ei trebuiau să fie pătrunși de gândul cât de gravă și lipsită de speranță este căderea. Însă ceea ce era cu privire la ei înșiși, el era convins că sunt lucruri mai bune. Căci cei care cad sunt creștinii cu numele; lor le lipsește adevărata credință creștină, deoarece ei nu au adevărata viață din Dumnezeu. Cititorii aveau această viață, căci la ei se vedeau roadele acestei vieți (versetul 10), în mod deosebit rodul iubirii de frați – de aceea scriitorul putea să-i numească din inimă „preaiubiți”. Cine iubește pe Dumnezeu, iubește și pe frați (1 Ioan 4.21); și cine este iubit de Dumnezeu, este iubit și de frați. Acolo unde se găsește rodul dragostei poți fi convins de existența lucrurilor mai bune și a lucrurilor legate cu mântuirea. Aici cuvântul kreisson (sau kreitton) este tradus cu „mai bun”. Am văzut deja la studiul 1 că acest cuvânt este un cuvânt cheie în epistola către Evrei. El descrie tot ce este acum legat cu poziția cerească a lui Mesia și de aceea este mai sublim decât iudaismul, care așteaptă numai un Mesia pământesc. „Mântuirea” am întâlnit-o deja în Evrei 1.14; 2.3,10; 5.9; ea ne arată că creștinii sunt nu numai o parte a unui sistem ceresc, ci ei sunt pe drumul spre gloria cerească. Credinciosul va fi eliberat de toate împrejurările pământești și lumești și va trăi din cer Împărăția păcii alături de Mesia.

Versetul 10: s-ar putea ca evreilor să le fi fost frică, că lucrarea lor de dragoste, care a fost făcută în ascuns, va găsi puțină recunoaștere chiar și din partea lui Dumnezeu. Și desigur părea că scriitorul nu a avut un ochi să vadă aceasta, căci el le-a scris așa de tăios. Dar deoarece în versetul 9 le-a asigurat că el era convins că ei erau credincioși adevărați, el le îndreaptă atenția acum asupra faptului că Dumnezeu știa mult mai mult de lucrarea dragostei lor și că El îi va răsplăti așa cum se cuvine. El însuși a lăsat să „ploaie” peste ei. Ei erau ca pământul din versetul 7, care a rodit iarbă folositoare: iarbă folositoare pentru sfinți, dar și „pentru Numele Său”, spre onoarea Lui. Prin ce au slujit ei sfinților? Pentru a răspunde la această întrebare ne îndreptăm cel mai bine spre Evrei 10.32-34 și Evrei 13.1,2. Ei au dovedit compasiune față de cei închiși din pricina credinței și au arătat dragoste de frați și ospitalitate.

Versetul 11: Dar dragostea de frați și ajutorarea nu sunt destul. Creștinul credincios are nevoie de înțelegerea funcției de Mare Preot ceresc a lui Hristos după rânduiala lui Melhisedec. Altfel el niciodată nu va înțelege corect poziția lui creștină. Și dacă el nu înțelege aceasta, atunci nu va înțelege nici umblarea creștină practică. Apoi va deveni greoi la auzire și va avea iarăși nevoie de lapte (Evrei 5.11,12). Căci numai acela care își orientează speranța spre slujba actuală a lui Hristos în cer și spre revenirea Lui în curând, ca să ne elibereze, va putea duce la bun sfârșit alergarea, cu mare îndrăzneală și râvnă în siguranța deplină a credinței. Aceasta este valabil pentru „fiecare din voi”. Nimeni nu-și poate permite să nu se dezvolte spiritual. Fiecare trebuie să dovedească „aceeași râvnă”, pe care el o dovedește în dragostea de frați și acordarea de ajutor sfinților, și anume până la sfârșit (compară cu 2 Corinteni 1.13), când se va împlini speranța. Aceasta va avea loc atunci când Hristos Se va arăta ca să întemeieze Împărăția păcii, când El ca adevăratul Melhisedec, ca Împăratul-Preot, va domni și va binecuvâta poporul Său.

Versetul 12: Urmează din nou îndemnul de a nu deveni leneș; sau mai bine spus, ei au devenit deja (Evrei 5.11). Însă ei nu aveau voie să crească în privința aceasta. Ei nu erau așa de leneși, că nu ar mai fi fost nici o speranță de schimbare. Viața nouă din ei trebuia numai reaprinsă, prin faptul că își îndreptau privirea spre speranța minunată, care era înaintea lor. Ca să scoată în evidență aceasta, scriitorul îndreaptă atenția spre modelul părinților: cititorii trebuiau să devină imitatorii moștenitorilor făgăduinței (Evrei 6.12,17). Cuvântul „făgăduință” înseamnă aici, ca în multe alte locuri, conținutul făgăduinței, adică „ceea ce a fost făgăduit”. Părinții au primit ei înșiși cândva făgăduința, dar în curând, în înviere și în Împărăția păcii vor moșteni ceea ce a fost făgăduit. Ce a fost făgăduit vedem direct în versetele 13-15. Aici este vorba că părinții (a) aveau credință în Dumnezeu: încrederea credinței că ceea ce Dumnezeu a făgăduit va și dăruia cândva, și (b) răbdarea, ca să poată aștepta așa de mult timp împlinirea făgăduinței. Scriitorul revine detaliat la această temă în Evrei 11.8-22. Cât de multă răbdare au trebuit să aibă părinții aici pe pământ, până când să locuiască în țara care le-a fost făgăduită! Și apoi ei practic nu au posedat nimic din țară. Și cu toate acestea s-au încrezut în Dumnezeu cu credință și perseverență. Ei erau convinși că El le va dăruia cândva țara făgăduită. Ei așteptau un număr mare de urmași, țara făgăduită și înainte de toate pe Fiul făgăduinței. Ce exemplu umilitor pentru evrei! Ei posedau mult mai mult: ei cunoșteau deja pe Fiul făgăduinței, ei știau că El Se află în cer glorificat ca Mare Preot al lor și că El va reveni în curând. Cu ochii lor vedeau la fel de puțin împlinirea ca și părinții lor. Dar nu trebuiau ei să-i ia ca exemplu pentru ei și cu aceeași încredere a credinței și aceeași perseverență să aștepte cu dorință mare împlinirea făgăduinței și speranței?

Versetul 13: Desigur Dumnezeu știe cât de greu este credincioșilor să aștepte în credință și răbdare împlinirea făgăduințelor. La fel era și la Avraam, care a primit făgăduințele fără să aibă parte de ele. Dar pentru că Dumnezeu voia să mângâie pe Avraam (compară cu versetul 18), Dumnezeu i-a confirmat făgăduința în mod deosebit printr-un jurământ. În mod normal se jură pe unul mai mare; dar nu este nimeni mai mare decât Dumnezeu. De aceea Dumnezeu a jurat pe Sine Însuși. Dumnezeu ia ca martor pe Dumnezeu! Dumnezeu nu face repede aceasta; oamenii fac într-adevăr așa, dar Dumnezeu nu face. Un jurământ al lui Dumnezeu îl găsim numai în situații cu totul deosebite, și anume în patru ocazii, toate fiind în legătură cu țara făgăduită. În toate cele patru evenimente se face referire în cele din urmă la Împărăția păcii mesianică:

- (a) Geneza 22.16-18 (compară cu Deuteronomul 6.10,18,23): pe baza jertfei fiului făgăduinței (în model: Fiul), Dumnezeu îi promite lui Avraam un număr mare de urmași în țara făgăduinței și binecuvântarea lumii întregi prin sămânța lui.
- (b) Psalmul 95.11 (compară cu Evrei 3.11; 4.3): când poporul s-a abătut de la Dumnezeu, Dumnezeu a jurat că ei nu vor intra în odihnă. Însă pentru rămășița harului rămâne o odihnă de sabbat. Această făgăduință se va împlini în Hristos (vezi detaliat Evrei 3 și Evrei 4).
- (c) Psalmul 110.4 (compară cu Evrei 7.20,21!): chiar dacă poporul a devenit necredincios, totuși Dumnezeu va împlini făgăduința Sa și anume în Omul de la dreapta Sa. Acestuia El I-a jurat că El va fi Preot în veac și anume după rânduiala lui Melhisedec (vezi detaliat Evrei 7).
- (d) Isaia 45.23: Dumnezeu a jurat că odată va veni un timp când fiecare genunchi se va pleca înaintea Lui (acesta este Hristos, vezi Filipeni 2.9-11) și în care poporul (acestea este rămășița convertită) va fi restabilită în țară.

Este remarcabil că trei din aceste patru jurăminte sunt tratate detaliat în epistola către Evrei! Desigur aceasta are a face cu subiectul deosebit al epistolei către Evrei: Dumnezeu garantează prin făgăduință și jurământ venirea Împărăției păcii, binecuvântare bogată pentru urmașii făgăduinței și o țară în care curge lapte și miere. Centrul minunat al tuturor acestor binecuvântări este Fiul făgăduinței. Pentru Israel aceasta era numai o speranță pământească; pentru noi însă speranța aceasta primește caracter ceresc, căci noi Îl cunoaștem acum pe Fiul lui Dumnezeu ca Mare Preot în cer (Evrei 6.19,20).

Versetul 14: cuvântul Scripturii, cu care făgăduința este explicată, este foarte remarcabil! Se citează desigur Geneza 22, deoarece acolo este amintit jurământul lui Dumnezeu. Dar este la fel de remarcabil că jurământul urmează după jertfirea lui Isaac. Făgăduința, care a fost dată deja în Geneza 22.15,17 se bazează aici pe jertfa fiului făgăduinței și prin aceasta ca model la „Fiul făgăduinței” (vezi Galateni 3.16). Avraam a renunțat la făgăduințele naturale (prin aceea că principial a jertfit pe a fiul aflat în viață), dar el a primit înapoi făgăduința pe baza învierii (compară cu Evrei 11.17-19). Dumnezeu repetă acum făgăduințele și anume în caracterul lor dublu:

- o făgăduință pentru Avraam și urmașii lui: Dumnezeu îl va binecuvânta mult și va face ca urmașii lui să fie foarte numeroși, ca stelele de pe cer și ca nisipul pe malul mării. Sămânța lui va birui pe vrăjmași (Geneza 22.17);
- o făgăduință prin Avraam pentru toate popoarele pământului: ele vor fi binecuvântate odată împreună cu toți urmașii lui Avraam (Geneza 22.18).

Versetul nostru numește numai Geneza 22.17, deoarece aici este vorba de creștini iudei. Ei constituie rămășița harului din veacul de acum (Romani 11.5), care în principiu au primit deja acum ceea ce a fost făgăduit lui Avraam și urmașilor lui. De altfel cu deosebirea că ei (în contrast cu rămășița credincioasă, care se va constitui în timpul necazului cel mare) sunt legați cu un Mesia ceresc și vor trăi Împărăția păcii de asemenea din latura ei cerească. Alături de aceasta, cum s-a spus, va fi în curând o rămășiță pământească, care va intra în Împărăția păcii ca popor pământesc, Israel. Împreună cu această rămășiță vor fi atunci binecuvântate toate popoarele pământului. Însă tema aceasta nu este tratată aici mai profund. De asemenea aici nu este vorba nici de faptul că rămășița lui Israel din timpul actual poate primi binecuvântările făgăduinței numai pentru că ea a fost primită în Adunarea (Biserica) creștină. În sens strict aici este vorba așa ca în Evrei 2.14-17 numai de rămășița iudaică din epoca actuală. Însă totodată este adevărat că aici, ca și în Evrei 2.14-17, avem voie să ne gândim în sens figurat și la întreaga Adunare creștină. De aceea probabil este bine să se arate pe scurt cum trebuie noi să vedem Adunarea (Biserica) în Geneza 22.17,18:

Versetul 17 vorbește despre sămânța lui Avraam; aici ne putem gândi în sensul adevărat al cuvântului la urmașii trupești ai lui Avraam. Dar există și descendenți spirituali ai lui Avraam. În cazul urmașilor trupești ne gândim la „nisipul care este pe țărmul mării” (compară cu Geneza 13.16); în cazul urmașilor spirituali la „stelele cerului”, care sunt numite și în Geneza 15.5 în context cu credința care îndreptățește a lui Avraam. Acest ultim loc este în Romani 4.3,9-12 legat cu faptul că Avraam este „tatăl” tuturor credincioșilor, atât al celor circumciși cât și al celor

necircumciși! De aceea există atât descendenți cerești, cât și descendenți pământești ai lui Avraam; primii sunt Adunarea (în ea este inclusă rămășița iudaică a epocii actuale), a doua se va constitui din credincioșii izraeliți ai epocii vechi și cei de după răpirea Adunării.

Versetul 18 vorbește despre „toate națiunile pământului”. Textul paralel din Geneza 12.3 vorbește despre „toate familiile pământului”. Acest ultim loc este aplicat în Galateni 3.8 la credincioșii dintre națiuni. Cu toate că împlinirea deplină a acestei făgăduințe va avea loc abia în Împărăția păcii, ea are totuși o împlinire preliminară în epoca actuală cu privire la toți păgânii care au primit mântuirea, care este de la iudei (Ioan 4.22), și în felul acesta sunt binecuvântați împreună cu sămânța lui Avraam.

Versetul 15: Avraam a primit făgăduința. Dar cum? Pe de o parte prin credințioșia lui Dumnezeu, pe de altă parte prin răbdarea lui. Prin faptul că a așteptat răbdător, în siguranța deplină a nădejzii (versetul 11), el a primit făgăduința. Aici înseamnă iarăși „ceea ce a fost făgăduit”, căci făgăduința a primit-o deja la chemarea sa (Geneza 12.3). Deci când a primit Avraam ceea ce i s-a făgăduit? Desigur în timpul vieții sale el n-a primit niciodată împlinirea deplină: un număr mare de urmași și țara făgăduită. Însă el a primit ceea ce îi garanta împlinirea făgăduinței, și anume un fiu, pe care l-a așteptat cu răbdare 25 de ani (cu excepția momentelor slabe – Hagar -, însă Dumnezeu nu Se gândește aici la aceste momente). El a primit fiul mai întâi prin naștere. Mai târziu l-a primit din nou, după ce el l-a jertfit pe Isaac.

Versetul 16: scriitorul revine aici la jurământul numit în versetul 13. Dumnezeu S-a conformat în privința aceasta oamenilor. Între oameni se obișnuiește ca o făgăduință să poată fi întărită printr-un jurământ. Prin aceasta jurământul este sfârșitul oricărei neînțelegeri. Însă aceasta nu este o obișnuință la întâmplare și samavolnică între oameni, căci Dumnezeu Însuși numește jurământul ca fiind bun. În Lege Dumnezeu prescrie jurământul ca mijloc pentru a întări spusele oamenilor (Exodul 22.11). Și astfel Dumnezeu folosește acest instrument ca să confirme cuvântul Său în ocazii deosebite.

Versetul 17: Dumnezeu, care cunoaște inimile oamenilor și știe cât de greu este să aștepti mult timp cu răbdare împlinirea făgăduinței, a acordat valoare mare faptului de a oferi oamenilor dovada că planul Său este neschimbabil. Făgăduința Lui nu era o făgăduință condiționată, a cărei împlinire depindea de anumite împrejurări sau de credințioșia omului. Nu, împlinirea promisiunii depindea numai de Dumnezeu Însuși. Darurile de har și chemarea lui Dumnezeu (cu privire la Israel) sunt fără părere de rău (Romani 11.29). De aceea Dumnezeu a întărit promisiunea Sa printr-un jurământ. El Însuși S-a legat de jurământul Lui. Este ca și cum El a luat ca martori credințioșia, veridicitatea și dreptatea Sa, că El va împlini fără diminuări promisiunea Sa. Expresia „moștenitor al promisiunii” amintește de versetul 12: „moștenească promisiunile”. Este o promisiune care constă din mai multe părți, și anume promisiunile. Părinții erau moștenitorii: ei trebuiau să moștenească ce a fost promis. Dar și noi am devenit moștenitori ai promisiunii. Și noi moștenim ceea ce a fost promis lui Avraam. Însă nouă ne-a fost promisă o parte cerească în Împărăția păcii care va veni. Despre aceasta vorbește versetul 19. Această diferență este tratată mai detaliat dintr-un alt punct de vedere în Galateni 3 și 4, unde vedem ceva din lucrurile „vechi” și „noi” ale Împărăției.

„Lucruri vechi” (în Hristos Isus: Evrei 3.14):

- promisiunile făcute lui Avraam (Evrei 3.16,18,21,22),
- fii și moștenitori ai lui Avraam (Evrei 3.7,18,29),
- binecuvântarea lui Avraam (Evrei 3.8,9,14,22):
- partea de moștenire (Evrei 3.18),
- viață din Dumnezeu (Evrei 3.12,21),
- îndreptățirea prin credință (Evrei 3.6,11,21,22,24);

„Lucruri noi” (în Hristos Isus: Evrei 3.26,28):

- făgăduința Duhului (Evrei 3.2,5,14; 4.6),
- fii și moștenitori ai lui Dumnezeu (Evrei 3.26; 4.5-7),
- binecuvântarea vieții veșnice (Evrei 6.8).

Marea diferență este aceasta: cele numite la primul punct (a) este binecuvântarea „sub” Hristos pe pământ; cele numite la punctul al doilea (b) este binecuvântarea „cu” Hristos în cer.

Primele le savurăm în mare parte deja acum (rămășița lui Israel le va savura abia în Împărăția păcii), cele din grupa a doua le posedăm în principiu deja acum. Dar numai ca gust anticipat, împlinirea deplină definitivă va avea loc în cer.

Promisiunea (13x)

- Evrei 4.1 o promisiune de a intra în odihna Lui
- Evrei 6.12 a moșteni promisiunea
- Evrei 6.15 a obținut promisiunea
- Evrei 6.17 moștenitorii promisiunii
- Evrei 7.6 a binecuvântat pe cel care avea promisiunile
- Evrei 8.6 întemeiat pe promisiuni mai bune
- Evrei 9.15 să primească promisiunea legământului veșnic
- Evrei 10.36 să primească promisiunea
- Evrei 11.9a țara promisiunii
- Evrei 11.13 nu au primit promisiunile
- Evrei 11.17 a primit promisiunile
- Evrei 11.33 să obțină promisiunile
- Evrei 11.39 n-au primit promisiunea
- Evrei 10.2 aducerea lor ar fi încetat
- Evrei 10.8 care sunt aduse potrivit Legii
- Evrei 10.11 aducerea de jertfe pentru păcate
- Evrei 10.12 a adus o singură jertfă pentru păcate
- Evrei 11.4 Abel l-a adus lui Dumnezeu o jertfă
- Evrei 11.17 Avraam l-a adus jertfă pe Isaac și l-a adus pe singurul lui fiu
- Evrei 12.7 Dumnezeu „Se poartă” cu voi ca față de niște fii

Deci Dumnezeu a întărit planul Său prin două lucruri: prin promisiune (care în sine este de fapt suficientă) și pe deasupra și printr-un jurământ. Două lucruri sunt neschimbabile: Dumnezeu împlinește promisiunile Sale, El nu jură fals. De altfel Dumnezeu este Dumnezeul care nu poate să mintă (Numeri 23.19; 1 Samuel 15.29; Proverbe 19.21; Tit 1.2); compară și cu Psalmul 110.4: Dumnezeu nu numai a jurat, ci Lui nici nu-I va părea rău.

O mângâiere puternică: acolo unde Dumnezeu oferă mângâiere, este evident că ea este necesară. Cititorii evrei deveniseră greoi la auzire (Evrei 5.11) și erau în pericol să se abată. Ei aveau nevoie de o încurajare mare (și așa se poate traduce cuvântul „mângâiere”; el înseamnă și atenționare); scriitorul le dă aceasta prin aducerea aminte de promisiunea neschimbabilă și jurământul lui Dumnezeu. Dar nu numai aceasta. Promisiunea dată lui Avraam era numai o speranță pământească – dar cu cât mai minunată era speranța cerească a cititorilor. Speranța lor era legată cu un Om ceresc și glorificat în cer la dreapta lui Dumnezeu (versetul 20). Speranța era îndreptată încă spre Împărăția păcii a lui Mesia. Dar ce diferență, dacă se privește spre nașterea lui Mesia, sau dacă Îl ști glorificat în cer și privești spre revenirea Lui, când noi vom primi atunci cu El o parte cerească! Astfel noi posedăm spre mângâiere pe lângă promisiune și jurământ și cunoașterea unui Mare Preot ceresc, care a intrat pentru noi în Locul Preasfânt ceresc ca Înainte-mergător.

Am alergat la adăpost: în greacă este un cuvânt care înseamnă de fapt „a fugi” (vezi Faptele apostolilor 14.6). Scriitorul îndreaptă atenția spre două laturi ale poziției noi a creștinilor iudei: pe de o parte în sens negativ (a fugi), pe de altă parte în sens pozitiv (apucarea speranței). Cuvântul „a fugi” conține că fugi de ceva și fugi spre ceva. Creștinii iudei s-au lăsat „salvați din generația aceasta perversă”, care era vinovată de moartea lui Mesia (Faptele apostolilor 2.23,40); prin botez au arătat public această despărțire și au condamnat păcatul poporului (compară cu Evrei 6.6). Contrar acestui lucru ei și-au găsit refugiu în părtașia creștinilor (Faptele apostolilor 2.47): Adunarea lui Dumnezeu. Este aproape sigur că scriitorul s-a gândit aici la cetățile de scăpare, unde putea să fugă acela care a comis un omor fără premeditare. El putea locui acolo în siguranță, unde răzbunătorul sângelui nu-l putea ajunge (Numeri 35.9-34; Deuteronomul 4.41-43; Iosua 20). În LXX cuvântul folosit aici pentru „a fugi” se mai întâlnește și în Deuteronomul 4.42: „... ca să fugă acolo ucigașul care l-a omorât fără intenție pe aproapele lui, și nu l-a urât mai înainte; ca să fugă într-una din aceste cetăți și să trăiască.” Israel era vinovat fără să știe de sângele lui Hristos. Din cauza neștiinței lor ei nu au fost nimiciți complet. Însă din cauza vinei poporul nu a putut rămâne în posesiunile lor, pentru ca țara să nu fie profanată prin crimă (Numeri 35.33,34). De aceea Israel trebuie să rămână în afara țării „până la moartea marelui preot” (Numeri 35.25,28; Iosua 20.6), aceasta înseamnă până în momentul când funcția de mare preot aaronită a lui Hristos în cer se sfârșește (sau conform altei interpretări: până în momentul când Israel ajunge la cunoașterea morții ca Mare Preot a lui Hristos). Când Hristos ca „Melhisedec” se reîntoarce din cer, atunci rămășița credincioasă se va reîntoarce în țara Israel. De aceea acum are loc încă în necredință și neascultare, că Israel formează deja un stat în țară (cu toate că profeții au profetizat, că așa se va întâmpla). Sigura „cetate de scăpare”, pe care Israel o are astăzi, este Adunarea lui Dumnezeu; sau exprimat în limbajul epistolei către Evrei: sistemul ceresc legat cu poziția nouă a lui Mesia la dreapta lui Dumnezeu; aceasta este pentru iudeu un loc al providenței, unde el își poate lua scăparea, ca să scape de judecățile care vor veni peste

Israel (și peste popoare!) în timpul necazului cel mare din cauza păcatelor lor și a omorârii lui Mesia.

Apucarea speranței pusă înaintea noastră: cuvânt „pusă înaintea noastră” este greu de tradus. El derivă de la un verb care înseamnă textual „pus înainte” în sensul „a sta (clar) înaintea a ceva” (compară cu Iuda 7; Evrei 12.1), „a fi pus în perspectivă” (precum în Evrei 12.2), „a sta la masă” (a sta înaintea ei), „a sta deja, a fi prezent deja, a exista deja” (2 Corinteni 8.12). Din toate cele trei înțelesuri găsim ceva în versetul nostru: speranța este clar înaintea noastră, ea ne-a fost pusă în perspectivă, ea ne este pregătită. Cititorii au apucat această speranță. Prin credință și-au pus mâna pe ea. Ei priveau spre împlinirea acestei speranțe. Ei erau acum în siguranță în cetatea de scăpare (cât de multe binecuvântări pozitive erau cuprinse în aceasta nu este spus mai detaliat), dar ei priveau spre venirea Împăratului-Preot Melhisedec, care va instaura pe pământ Împărăția păcii a Sa. Versetele 19 și 20 arată clar că speranța evreilor era concentrată spre o Persoană: Isus, Marele Preot după rânduiala lui Melhisedec, care acum Se află încă în Locul Preasfânt, pentru ca acolo să exercite slujba deosebit de importanță a funcției aaronită de Mare Preot.

Versetul 19: o ancoră a sufletului: cuvântul „pe care” se referă la speranța din versetul 18. Credincioșii erau ca o corăbioară pe marea vieții aruncată încoace și încolo prin împrejurările grele, în mod deosebit în mijlocul concetățenilor lor. Însă ei erau în siguranță, căci corăbioarele lor erau bine ancorate. Și această ancoră era speranța lor cerească. Ancora aceasta era „sigură și tare”. Ancora era așa de bine fixată „pe fundul mării”, că ea nu putea fi mutată sau desprinsă. Speranța cerească nu este ca speranța omenească (oamenii speră mult, dar ei nu au nici cea mai mică siguranță că această siguranță va fi împlinită cândva), ci ea este absolut sigură (versetul 11). Marea poate fi agitată, sufletul în nevoie mare, dar ancora stă fixată de nezguduit.

Care intră în cele aflate dincolo de perdele: această parte de propoziție se referă la ancoră. Acum ni se spune exact unde este fixată ancora. Nu în inima proprie și nu în lume (acolo nu se găsește stabilitate), ci înapoia perdelei, deci în cer. Este evident că scriitorul face aici aluzie la cer, căci el ne spune că și Isus S-a dus acolo ca Înainte-mergător (vezi versetul 20; Evrei 9.12,24). Dar ca să descrie cerul, scriitorul folosește imaginea cortului din pustiu; aceasta anticipează ceea ce este tratat mult mai detaliat în Evrei 9. Hristos a intrat acum înapoia perdelei așa cum intra marele preot în marea zi a împăcării. Însă acesta stătea numai acolo și trebuia să părăsească locul acesta după ce a îndeplinit lucrarea pe care o avea de făcut. Hristos dimpotrivă S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu. Speranța noastră este legată cu poziția pe care El o ocupă acolo în cer, „înapoia perdelei”. Ancora noastră nu este fixată „în adâncime”, ci în cer.

Versetul 20: Isus (din nou Numele lui Mesia smerit, lepădat pe pământ!) a intrat pentru noi în Locul Preasfânt ceresc ca Înainte-mergător. Cuvântul „Înainte-mergător” (prodomos) se referă literalmente la cineva care aleargă înaintea altuia. Se pune întrebarea, cum trebuie înțeles aceasta aici. Se poate (a) gândi la un cercetaș sau santinelă înaintașă sau (b) la un luptător, care merge înaintea altora (compară Căpetenia din Evrei 2.10), sau (c) cel dintâi (compară cu 1 Corinteni 15.20,23; în Numeri 13.20 și Isaia 28.4 din LXX prodomos se referă la cele dintâi roade), sau (d) la imaginea unei corăbioare, care merge în port înaintea unui vapor mare. S-a presupus că scriitorul continuă să folosească vorbirea simbolică din versetul 19, așa că corăbioara-prodomos

duce ancora în port și o aruncă acolo. Vaporul mare este apoi tras în port de odgonul de care este legată ancora. Întrebarea este, dacă ideea aceasta are o bază suficientă aici (compară cu Kittel-B. VIII, 235). Este cel mai bine dacă aici la sfârșitul intercalării ne gândim la încheierea pasajului principal întrerupt (Evrei 5.7-10). Hristos Și-a terminat cu credincioșie alergarea aici pe pământ și ca Înainte-mergător a intrat pentru noi (din pricina noastră) în Locul Preasfânt. Noi ne aflăm acum încă în alergare (Evrei 12.1,2), însă Hristos a mers înaintea noastră ca și Căpetenie și Desăvârșitorul credinței (Evrei 2.10; 12.2). El nu numai ne așteaptă, ci El este și Înainte-mergător „pentru noi”: El exercită acum în Locul Preasfânt o slujbă de Mare Preot în folosul nostru. El este într-adevăr Preot după rânduiala lui Melhisedec (și speranța cititorilor era îndreptată spre faptul că El Se va arăta în curând în felul acesta), dar El exercită acum în Locul Preasfânt slujba lui Aaron, prin aceea că intervine pentru noi (vezi Evrei 7.25).

Această ultimă slujbă se leagă de Vechiul Testament. Însă gândul că Hristos a intrat ca Înainte-mergător, în sensul că noi mergem pe urmele Lui și de asemenea intrăm în Locul Preasfânt, este total nou. În Vechiul Testament numai marele preot avea voie să intre în Locul Preasfânt, și poporul obișnuit niciodată nu avea voie să intre. Însă noi avem voie să-L urmăm pe Marele Preot în Locul Preasfânt. Nu numai în viitor, când efectiv vom fi intrat în cer, ci noi avem voie să intrăm deja acum în Locul Preasfânt în rugăciune și în închinare. Aceasta va fi detaliat mai târziu (Evrei 10.19,20). Conform versetului nostru ancora speranței și Isus intră în Locul Preasfânt ca Înainte-mergător, și conform cu Evrei 10 și noi avem voie să intrăm. – Prin aceasta am ajuns la finalul intercalării lungi. Scriitorul ne-a adus din nou la tema lui principală: funcția de Mare Preot a lui Hristos după rânduiala lui Melhisedec.